

**Najvyšší súd**

**Slovenskej republiky**

**1Ndz/2/2010**

## **U Z N E S E N I E**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **O.**, naposledy bytom v zahraničí I., toho času bytom: H., zast. *JUDr. F.*, advokátom v B., adresa pre doručovanie: . P., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-2176-15/PO-Ž/2006 zo dňa 24.1.2007, vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Saz/25/007, o **námietke zaujatosti** sudcu vznesenej navrhovateľom, takto

### **r o z h o d o l :**

Sudca Krajského súdu v Bratislave JUDr. L. **nie je vylúčený** z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod spisovou značkou 9Saz/25/2007.

### **O d ô v o d n e n i e :**

V predmetnej právnej veci vedenej na krajskom súde vzniesol navrhovateľ na pojednávaní pred krajským súdom dňa 22.4.2009 námietku zaujatosti proti konajúcemu sudcovi JUDr. L., ktorú doplnil písomným podaním zo dňa 11.8.2009, s tým odôvodnením, že menovaný sudca na pojednávaní dal nespochybniteľne najavo svoje pocity, vystupoval voči nemu „akoby s nenávisťou“, žalobcovi nebolo umožnené, aby objasnil otázky spojené s jeho predchádzajúcim životom na Ukrajine, sudca žalobcovi obmedzil jeho právo na spravodlivý

súdny proces a uviedol, že sudcovi už nedôveruje. Navrhovateľ správanie sudcu vnímal ako určitú provokáciu, čo sa odzrkadlilo v tom, že sa situácia vyhrotila do neprijemných prejavov, nepriamej neznášanlivosti, prostredie nebolo zdravé a preto viedlo k vzneseniu námietky na pojednávaní dňa 22.4.2009.

V súvislosti s týmto poukázal na judikatúru súdnych orgánov v Štrasburgu (Backmans c. Belgicko) a tzv. teóriu zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký objektívne javiť v očiach strán.

JUDr. E. sa k námietke zaujatosti vyjadril dňa 21.04.2010 tak, že sa vo veci necíti byť zaujatý, s navrhovateľom a jeho právnym zástupcom sa prvý raz stretol na pojednávaní 22.04.2009, ktoré viedol tak ako v každej inej právnej veci – štandardným spôsobom v zmysle platných právnych noriem, o čom svedčí aj zápisnica z tohto pojednávania, z obsahu ktorej je zrejmé, že navrhovateľ i jeho právny zástupca mali možnosť prednášať svoje právne názory a vyjadrovať sa nad rámec podaného návrhu. Poukázal na to, že nezadal žiadnu príčinu k tomu, aby bol jeho postup vedenia pojednávania zo strany navrhovateľa vnímaný ako zaujatý, či provokatívny a v súvislosti s tým poukázal aj na vyjadrenie navrhovateľa v zápisnici z pojednávania 23.2.2010.

*Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.*

*Podľa § 14 ods. 2 O.s.p. na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní.*

*Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (ods. 3).*

*Podľa § 15 ods. 1 O.s.p. platí, že ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Predseda súdu môže prideliť vec inému sudcovi, ak s tým sudca, o ktorého vylúčenie ide, súhlasí; pridelenie zabezpečí náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov podľa osobitného predpisu. Ak ide o vylúčenie sudcu podľa § 14 ods. 1 a predseda súdu má za to, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu, predloží vec na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1. Na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliadne, ak už o nich nadriadený súd rozhodol; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.*

*Podľa § 16 ods. 1 O.s.p. súd predloží vec na rozhodnutie o námietke zaujatosti do desiatich dní od jej podania nadriadenému súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte.*

Požiadavka nestrannosti súdu (sudcu) vyplýva z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 ústavy ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd a cit. ustanovení § 14 O.s.p. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a strannosti.

Možnú existenciu hore uvedeného vzťahu zaujatosti majú vnútroštátne sudy v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. vo veci Piersack proti Belgicku) preverovať zo subjektívneho ako aj z objektívneho hľadiska. V žiadnom prípade však z uvedenej judikatúry nevyplýva záver, že nesúhlas účastníka konania s aplikáciou procesných alebo hmotno-právnych predpisov konajúcim sudcom môže založiť pochybnosti o jeho nestrannosti zo subjektívneho alebo z objektívneho hľadiska.

Najvyšší súd na tomto mieste upozorňuje, že preverovanie subjektívneho hľadiska vychádza zo zistenia osobného postoja konajúceho sudcu k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom. Zo subjektívneho hľadiska je nestranný taký sudca, ktorý je podľa svojho vedomia a svedomia nezávislý na prejednávanej veci a účastníkoch sporu (ich zástupcoch) v tom zmysle, že je voči nim neutrálny, že voči nim nemá žiadne predsudky, sympatie ani antipatie, teda že účastníci sú v jeho očiach úplne rovní, a že k právnemu vzťahu, ktorý

rieši, nezískal vzťah ešte predtým, než mu vec pripadla na prejednanie a rozhodnutie, a je teda predpoklad, že bude môcť vec posudzovať úplne nezávisle a slobodne. V prípade, že sudca jednoznačne a nespochybňujúcim spôsobom vyjadril svoje vnútorné presvedčenie o svojej nestrannosti, potom sa jeho nestrannosť neustále predpokladá až do okamihu predloženia dôkazu opaku. Z obsahu spisu sp. zn. 9Saz 2/2010 a najmä z vyjadrenia sudcu samotného nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by mohli čo aj len podporiť mienku navrhovateľa, že sudcovi Krajského súdu v Bratislave bráni v prejednaní tejto veci jeho zaujatosť.

Naopak objektívne hľadisko je založené na zistení, či sudca v každom štádiu súdneho konania poskytuje verejnosti dostatočné záruky vylučujúce akékoľvek oprávnené pochybnosti o tom, že bude v danej veci rozhodovať zaujato a v konečnom dôsledku nespravodlivo (teória zdania). Prvkom zásadného významu v otázke rozhodovania o zaujatosti sudcu je to, či obavy účastníka o nestrannosť sudcu sú reálne oprávnené, pričom uvedené obavy sa musia zakladať na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach tvrdených účastníkom.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodujúceho o námietke zaujatosti voči menovanému sudcovi nie sú splnené predpoklady pre vylúčenie sudcu z prejednávania predmetnej právnej veci. Z dôvodov uvádzaných navrhovateľom nevyplýva, že by zákonný sudca mal vzťah k predmetnej veci resp. k účastníkom, pre ktorý by bolo možné mať pochybnosti o jej nezaujatosti. Skutočnosti uvádzané v odôvodnení námietky zaujatosti nie sú podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky objektívne spôsobilé u vyvolať dojem o názorovej inklinácii zákonného sudcu k niektorej z procesných strán a na základe toho aj o tom, že k prejednávanej veci má vytvorený názor.

Vzťah sudcu konajúceho vo veci je k veci samej a k účastníkom zásadne vzťahom úradným, charakterizovaným pri výkone sudcovskej funkcie tým, že sudcovia sú nezávislí a viazaní len zákonom. Iný ako takýto vzťah namietaného sudcu k účastníkom zistený nebol, keď z obsahu spisu (a nakoniec aj z vyjadrenia samotného navrhovateľa na pojednávaní pred krajským súdom dňa 23.09.2009, kde na otázku súdu sám uviedol, že nemal pocit, že by sa k nemu konajúci sudca správal s nenávisťou), ani z vyjadrenia sudcu krajského súdu nevyplýva, že by mal k účastníkom (zástupcom) alebo k veci samej taký osobný vzťah, aký sa predpokladá ako podmienka vylúčenia v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, že sudcu krajského súdu JUDr. Ľ. nevyhlásil z prejednávania a rozhodovania predmetnej právnej veci.

**P o u ě n í e:** Proti tomuto rozhodnutiu **n i e j e** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 29. apríla 2010

**Ing. JUDr. Miroslav Gavalec, v. r.**

**predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová